

Фарат О.В.

к.е.н., доцент кафедри ЕПМПД

Національний університет «Львівська політехніка»

Маруцак М.В.

Студент групи ЕМРС-12

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЛЬВІВСЬКОГО РЕГІОНУ

В статті досліджено туристичний потенціал Львівської області, визначено основні проблеми розвитку туристичної галузі та запропоновано шляхи їх вирішення на основі використання новітніх технологій. Проведено аналіз сприятливих передумов та негативних факторів щодо впровадження інновацій в туристичну сферу регіону. Сформульовані конкретні пропозиції для ефективного вирішення поставлених задач.

Ключові слова: інновація, туристична індустрія, інформаційні технології, Інтернет-технології, туристичний потенціал, туристичний продукт.

Постановка проблеми. Туристична індустрія впродовж останніх десятиліть динамічно розвивається і стає однією з пріоритетних сфер економіки Львівської області, яка забезпечує вагомий дохід місцевому бюджету та створення нових робочих місць. Львівський регіон володіє унікальними історико-культурними, рекреаційними та трудовими ресурсами. Розвинена туристична інфраструктура та вигідне місце розташування сприяють туристичній привабливості. Подальший розвиток туристичної сфери потребує активізації досліджень нових форм інноваційних технологій та управлінських методик для створення якісних та конкурентоспроможних туристичних продуктів у Львівській області. Ринок туристичних послуг характеризується урізноманітненням пропозиції туристичного продукту, як за рахунок впровадження нових видів послуг і форм обслуговування, так і за рахунок територіального розширення, формування нових туристських центрів, районів та курортних зон. Впровадження інформаційних систем і нових технологій повинне стати ключовим напрямком розвитку туристичної сфери. Саме цей шлях сприятиме перетворенню Львівської області в великий туристичний центр України, зростанню привабливості

регіону серед вітчизняних та іноземних туристів, поповненню обласного бюджету, підвищення рівня життя населення, та розвитку даної галузі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальність всебічного дослідження, пошук та впровадження інновацій в туризм Львівської області обумовлена багатогранністю та суспільною значущістю туристичної індустрії в економіці регіону, а також високою конкуренцією на ринку туристичних послуг. Загальні питання дослідження напрямків розвитку туристичної індустрії та впровадження інноваційних технологій в туризм розглядають вітчизняні вчені як М.Ю.Кізімова, М.Й.Рутинський, М.Г.Бойко, О.А.Кіндр, Ф.А.Нагірний, Р.А. Максимів, М.Х.Заболотний, Х.Р. Колотухін, М.В.Кошуба, Х.С.Ратушняк, Д.І. Прокопенко. В умовах динамічного розвитку новітніх технологій недостатня увага приділяється питанням пошуку та впровадження інновацій. В Україні відсутні сприятливі умови для ефективного здійснення інновацій. На шляху їх масової реалізації постають перешкоди фінансового, правового та політичного характеру. Процеси створення нових інноваційних структур, які здатні реалізувати цілком комерційні проекти, мають стихійний характер [1]. Вирішення означеної проблеми ґрунтується на впровадженні інновацій та формування ринкових структур на основі комплексно-пропорційної організації індустрії туризму, проведення узгодженої туристичної політики, вивченні туристичного попиту, застосуванні концепцій маркетингу в туризмі.

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження туристичної галузі Львівської області, пошук та впровадження новітніх інформаційних технологій в сферу туризму регіону, розроблення та просування іміджу Львівської області як одного з головних високотехнологічних центрів вітчизняного та міжнародного туризму .

Теоретичною базою для дослідження стали закони України, які регулюють туристичну діяльність, статистичні дані Головного управління статистики у Львівській області, підручники, найновіші публікації, які пов'язані з дослідженням інновацій в туризмі та Інтернет ресурси .

Виклад основного матеріалу. Перспективи розвитку рекреаційно-туристичної індустрії у Львівській області є одні з найкращих в Україні. Історико-культурний та природо-ресурсний потенціал в поєднанні з вигідним географічним розташуванням та багаторічний досвід є важливою передумовою розвитку системи санаторно-курортного лікування, туризму та відпочинку як вітчизняних, так і іноземних туристів. Львівська область посідає одне з перших місць в Україні за кількістю, різноманітністю і ступенем збереження пам'яток архітектури та містобудування. Всього під охороною держави

знаходиться 3967 споруд [4] (26% від усієї кількості в Україні, основна частина яких зосереджена у м. Львові). На території Львівської області успішно функціонують 5 заповідників: державні історико-архітектурні заповідники у Львові та Жовкві, "Нагуєвичі" – у місті Дрогобич, "Тустань" – у Сколівському районі, державний музей заповідник "Олеський замок" – у Буському районі. Рекреаційні ресурси Львівської області представлені лікувальними мінеральними водами, лікувальними грязями, озокеритом, кліматичними, водним та лісовими ресурсами. З кожним роком розвиваються альтернативні форми туризму: екстремальний, елітарний, зелений.

Однією з найважливіших складових туристичної індустрії, яка визначає її реальний потенціал, є готельне господарство. Згідно з дослідженням готельної сфери Львова, яке проводилось Лозаннською школою готельного бізнесу, наповненість існуючих готелів та стрімке зростання кількості туристів спричинило готельний бум у Львові. За 2000-2010 роки Львівщина перемістилася з дев'ятого місця на перше за кількістю діючих підприємств готельного господарства України. У 2010 році близько 10% від усіх приїжджих, що зупинялись у готельних закладах України, проживали на Львівщині. На сьогодні готельний ринок Львова налічує близько 2800 номерів, а це більше ніж 6 тис. місць [2]. Інвестори реконструювали існуючі та збудували нові готелі не лише в контексті проведення у Львові фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, але й реально оцінюючи можливості ринку.

Статус Львова як одного з чотирьох Приймаючих міст футбольного чемпіонату Євро-2012 в Україні дав значний поштовх для активної розбудови готельної інфраструктури та реклами регіону. Так, лише впродовж 2008-2012 рр. готельний ринок Львова збільшився більш, ніж на 700 номерів [6].

З кожним роком стають популярнішими хостели як альтернативні заклади розміщення, адже це найкращий варіант недорогого та комфортного проживання. У 2008 році на території міста налічувалось близько 8 закладів розміщення, що позиціонували себе як хостели. На початок 2012 р. таких об'єктів існувало близько 40, загальною місткістю майже 1200 місць [2], які за рівнем послуг не поступаються європейським. В рамках реалізації проекту «Створення туристично-інформаційної інфраструктури у місті Львові» в історичній частині міста та на в'їздах до міста було встановлено 1070 двомовних інформаційних вказівників назв вулиць та туристичних об'єктів, відремонтовано більшість доріг, побудовано сучасний стадіон та аеропорт [6]. На території Львівської області регулярно проводяться мистецькі виставки, фестивалі

народної та класичної музики, які сприяють популяризації регіону і створюють всі передумови для активного розвитку туризму.

Проте сучасний стан розвитку туризму не відповідає природо-ресурсному, рекреаційному та історико-архітектурному потенціалу Львівської області внаслідок недостатньої поінформованості споживачів та потенційних інвесторів про туристичні принади Львівської області. Одним з першочергових завдань для вирішення цієї проблеми є створення позитивного туристичного іміджу Львівської області шляхом здійснення комплексної рекламно-інформаційної кампанії на основі новітніх інформаційних технологій, що повинна базуватись на:

1. активізації публікацій в мережі Інтернет з висвітленням унікальності природи та історико-культурної привабливості Львівського регіону;
2. участі у професійних виставках на основних закордонних туристичних ринках для пропаганди національного туристичного потенціалу;
3. підтримці галузей і виробництв, що є постачальниками товарів та послуг для підприємств туристичної індустрії (кафе, ресторанів, кінотеатрів, побутових послуг);
4. відродженні та розвитку місцевих ремесел, фольклорних і культурних традицій, народних звичаїв, для відчуття українського колориту, та поширення відповідних відео-матеріалів в мережі Інтернет;
5. розвитку ділового туризму шляхом проведення різноманітних конференцій та інших ділових та наукових заходів;
6. створення ефективної системи підготовки, перепідготовки кваліфікованих працівників в галузі туризму.

Однією з важливих перепон розвитку туристичної індустрії в Львівській області є технологічна відсталість – практично не застосовуються інноваційні туристичні технології, які в розвинених країнах набули широкого досвіду використання. До інновацій в туризмі відносять нововведення, які супроводжуються якісно новими змінами турпродукту та підвищенням ефективності функціонування інфраструктури туризму (покращенням ефективності процесів формування, позиціонування та споживання туристичних послуг). У світовій практиці практично всі довідники з туризму випускають в електронному форматі. Тому слід також активно використовувати досвід високорозвинених країн для виходу на якісно новий рівень обслуговування клієнтів з застосування технологічних інновацій [5], а саме: створювати електронні, інформаційні довідники щодо готелів, транспортних маршрутів та інформацією про туристичні фірми з переліком і вартістю послуг.

Одним з основних напрямів технологічних інновацій в туризмі є використання віртуального простору для інформування та просування на ринок своїх послуг. Значення Інтернету й інших нових інтерактивних мультимедійних платформ для розвитку туризму в Львівському регіоні важко переоцінити. Організації які надають туристичні послуги повинні усвідомити необхідність впровадження та використання сучасних програмно-технічних інтерактивних інформаційних систем, які сприятимуть розширенню можливостей туристичних підприємств Львівського регіону. Такі системи запам'ятовують і зберігають у пам'яті велику за обсягом інформацію про минулі заявки і клієнтів, на підставі якої можна визначити найкращі напрями просування продукту з урахуванням демографічних факторів, інтересів, кращих засобів розміщення тощо. Інформація про клієнтів може бути зібрана з різних джерел: телефонних розмов, Інтернет мережі, інформаційно-довідкових кіосків, туристичних інформаційних відділів – і збережена в єдиній базі даних. Інтерактивні інформаційні системи дають змогу споживачам швидко і легко переходити від планування подорожі до її бронювання, що дозволить зробити туристичні послуги в Львівській області доступними для всіх користувачів мережі Інтернет, а також популяризуватиме імідж регіону ,як одного з прогресивних туристичних центрів.

Ключовим елементом для виходу туристичної галузі Львівської області на якісно новий рівень є застосування не тільки технологічних, а й продуктових інновації [5]: створення нових туристичних продуктів, освоєння нових сегментів туристичного ринку, освоєння нових туристично-рекреаційних територій, залучення до туристичного сегменту нових видів ресурсів. Перспективним є розвиток слаборозвинених форм туризму. Це, насамперед, дитячо-юнацький туризм, молодіжний (студентський туризм), туризм людей похилого віку, туризм інвалідів, спортивний туризм, зелений туризм, екологічний туризм. Вони потребують значних інвестицій, розробки стратегії розвитку з застосуванням найновіших технологій та механізму розвитку індустрії.

Висновки. Перспективи розвитку туристичної індустрії у Львівській області є одні з найкращих в Україні. Розвинена туристична інфраструктура та вигідне місце розташування сприяють туристичній привабливості. Проте є ряд суттєвих проблем, а саме недостатній рівень фінансування туристичної галузі, невідповідність стану туристичної інфраструктури міжнародним стандартам, слабкий зв'язок пов'язаних та підтримуючих галузей із туристичною. Тому подальший розвиток туристичної сфери потребує використання найновіших технологій та принципово нових управлінських методик для створення якісних та конкурентоспроможних туристичних продуктів у

Львівській області. Впровадження інформаційних систем і нових технологій є головним напрямком розвитку туристичної сфери. Саме цей шлях сприятиме перетворенню Львівської області в великий туристичний центр України, зростанню привабливості регіону серед вітчизняних та іноземних туристів, поповненню обласного бюджету, підвищенню рівня життя населення та розвитку даної галузі. Впровадження технологічних інновацій в туристичну галузь Львівського регіону сприятиме покращенню якості послуг (підвищення комфортності, скорочення часу трансферу туристів до курортної зони, екологізація технологій обслуговування) Створення нових туристичних продуктів, освоєння нових сегментів туристичного ринку, освоєння нових туристично-рекреаційних територій, залучення до туристичного сегменту нових видів ресурсів.- це ключові напрямки впровадження продуктових інновацій в туристичну індустрію регіону.

Список використаних джерел:

1. Гарбера О. Є. Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України./О. Є. Гарбера// Інвестиції: практика та досвід. – 2009 - № 23. – С. 29-31
2. Готельне господарство та туризм у Львівській області статистичний збірник. – Львів 2010, – 111с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність туристичних підприємств України. Режим доступу http://tourlib.net/aref_tourism/gontarjevaska.htm
4. Бойко М. Г. Туристична привабливість України: закономірності формування та орієнтири розвитку./М. Г. Бойко//Інвестиції: практика та досвід. – 2009 - № 16. С. 34
5. Інноваційна діяльність в туристичному господарстві України. Режим доступу http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64053.doc.htm
6. Підготовка міста Львова до чемпіонату Європи з футболу 2012. Режим доступу http://uefaeuro2012.lviv.ua/php_uploads/data/articlefiles/ArticleFiles_993_pidhotovka_do_C E2012.pdf

ФАРАТ О.В., МАРУЩАК М.В. ИННОВАЦИОННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ ЛЬВОВСКОГО РЕГИОНА

В статье исследован туристический потенциал Львовской области, определены основные проблемы развития туристической отрасли, предложены пути их решения на основе

использования новейших технологий. Проведен анализ благоприятных предпосылок и негативных факторов по внедрению инноваций в туристическую сферу региона. Сформулированы конкретные предложения для эффективного решения поставленных задач.

Ключевые слова: инновация, туристическая индустрия, информационные технологии, интернет-технологии, туристический потенциал, туристический продукт.

FARAT O.V., MARUSHCHAK M.V. INNOVATIVE DIRECTIONS OF TOURISM DEVELOPMENT IN THE LVIV REGION

In article examines tourist potential of Lviv region, the main problems of the tourism industry, and suggests solutions based on the use of new technologies. The analysis of the favorable conditions and negative factors for innovation in the tourism sector in the region. Formulate concrete proposals to effectively address the problems.

Keywords: innovation, tourism industry, information technology, Internet technology, tourism potential, tourism product.